

Stockholms stad
Trafikkontoret
trafikkontoret@stockholm.se

Stockholm 2021-10-29

Ref Dnr T2020-03235

Remissvar Trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad

Transportföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisation inom Svenskt Näringsliv för stora delar av transportsektorn, inklusive motor- och petroleumbanserna. I våra åtta förbund ingår drygt 9 700 medlemsföretag som tillsammans har cirka 221 000 anställda.

Bakgrund

I den nya trafiksäkerhetsplanen för Stockholms stad avser staden att arbeta för att effektivt möta både dagens och framtidens trafiksäkerhetsutmaningar. Det understryks att samverkan både internt inom staden och med externa aktörer är en framgångsfaktor för detta arbete.

Ansvaret för stadens trafiksäkerhet delas mellan de enskilda trafikanterna och systemutformarna. Det poängteras att staden tillsammans med andra systemutformare har ett extra stort ansvar att säkerställa en trafiksäker och trygg miljö men också att möta andra hållbarhetsutmaningar som exempelvis god miljö, hälsa och jämställdhet. I trafiksäkerhetsplanen sätts fokus på ökad och säker mobilitet för gående och cyklister. Trafiksäkerhetsarbetet knyter an till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling nya och intressanta möjligheter men också utmaningar.

Målsättningen är att Stockholms stad ska vara ett föredöme varför det är viktigt att Stockholms stads egna verksamheter går före och visar vägen i arbetet för en hållbar stad. Trafiksäkerhetsplanen är ett styrdokument som tillsammans med de finansiella prioriteringarna är grunden för hur staden planerar, genomför och utvecklar trafiksäkerhetsarbetet.

Diskussion

Transportföretagen har tagit del av det aktuella förslaget, vilket är ämnat att vara ett övergripande styrdokument för stadens trafiksäkerhetsarbete. Det understryks att trafiksäkerhetsarbetet är en del av stadens hållbarhetsarbete och tar sin utgångspunkt i det globala hållbarhetsarbetet med hänvisning till Agenda 2030-målen. Med hänvisning till dessa mål menar man att lägre hastighet kan ge positiva effekter när det gäller till exempel miljö och trygghet liksom minskat buller och förbättrad folkhälsa, i synnerhet om detta sker genom att andelen motorfordonstrafik minskar. I trafiksäkerhetsplanen lyfts exemplet med en ökad andel varuleveranser som kan ske nattetid som

också kan bidra till positiva effekter, inte minst genom att det bidrar till ett effektivare utnyttjande av infrastrukturen.

Tanken att i högre grad nyttja infrastrukturen nattetid för det trafikarbete som utförs för till exempel varudistribution kan te sig lockande. Samtidigt kan detta föra med sig ökade risker, i synnerhet under den mörka delen av året. Kraven på en säker infrastruktur ökar härmed. En ökad trafik nattetid innebär en för de boende sämre miljö i form av ökade störningar av buller och ljus från fordonen, omständigheter som inte harmonierar med stadens ambitioner på andra områden. Det förtjänas att understrykas att en i sig lovvärd ambition att ha till exempel distributionstrafik nattetid sannolikt innebär ökade kostnader för transportörer, varuägare och kunder. Ett ökat antal medarbetare som arbetar nattetid för bland annat med sig ökade lönekostnader. Det kan även uppstå ökade risker inom andra områden så som risk för stölder och därmed hot och våld eller risker kopplade till arbetsmiljöområdet genom att mer arbete utförs nattetid då. Detta sammantaget gör att det är mycket viktigt att olika typer av åtgärder kartläggs och att konsekvenserna av dessa noggrant analyseras.

Vi ser i allt större utsträckning hur framtidens mobilitet och transporter kan komma att se ut. Fordonsflottan elektrifieras i allt högre grad och denna utveckling går fort. Inte bara personbilar blir elektriska utan även lastbilar och bussar. Framtidens fordon blir mycket tysta och helt emissionsfria. Med denna insikt finns det skäl att anta att behovet av och förutsättningarna för att resa inte kommer att minska utan tvärtom öka. Elektrifieringen kan bidra på ett högst betydande sätt att bidra till en attraktiv miljö i staden. Därför är det viktigt att infrastrukturåtgärder görs omsorgsfullt och med beaktande av de olika krav på framkomlighet, säkerhet och tillgänglighet som finns. Infrastrukturinvesteringar som görs i syfte att skapa en ökad trafiksäkerhet måste vara långsiktiga och får inte exkludera utan tvärtom skapa möjligheter för olika slags fordon och mobilitet.

Vikten av trygga resealternativ för persontransporter understryks, bland annat genom att belysa vikten av att minimera risken att utsättas för hot och våld. Upplevs risken för detta som stor minskar sannolikt benägenheten att använda kollektivtrafiken som transportmedel, hur trafiksäker den än må vara och upplevas av resenären. Dörr till dörr-perspektivet och säkerhetsdimensionen i detta måste säkras. Att tillse att gatumiljön är säker genom god belysning och andra åtgärder som skapar en ökad attraktivitet är betydelsefulla insatser genom att det kan bidra till minskad brottslighet.

Även den tekniska utvecklingen avseende fordons digitalisering sker på många fronter parallellt och går framåt med stor hastighet. Denna typ av teknik kan komma att ha stor betydelse för en ökad säkerhet generellt och en starkt förbättrad trafiksäkerhet. Det kan bidra till en förbättrad regelefterlevnad hos yrkestrafiken och därmed bidra till ett positivt normsättande hos andra trafikantgrupper. Transportföretagen instämmer i att det är betydelsefullt att staden är lyhörd för att fånga olika aspekter avseende den fordonstekniska utvecklingen liksom hur enskildas resepreferenser utvecklas över tid. Detta är en grannliga uppgift som kräver stor lyhördhet för att i grunden lovvärda initiativ ska leda fel och skapa negativa konsekvenser. Här är dialog med transportföretagen ett sätt att skapa goda förutsättningar för att säkerställa en utveckling som gagnar den enskilde, näringslivet med dess transportörer och staden i dess helhet.

Transportföretagen konstaterar att Stockholms stad lyfter fram fem strategiskt viktiga insatsområden när det gäller trafiksäkerhet. Den yrkesmässiga trafikens perspektiv

finns dock inte med i denna prioritering. Detta är olyckligt då en tillgänglig stad även måste beakta den yrkesmässiga trafikens behov. Att bortse från detta kan innebära att det trots lovvärda ambitioner skapas konfliktytor mellan olika trafikantgrupper, vilket kan leda till såväl allvarliga tillbud som olyckor. En dimension av detta är den typ av konfliktsituationer som kan uppstå för turist- och beställningstrafik med buss. Trafiksäkra miljöer för resenärer med buss måste innefatta viktigt att resenärerna kan stiga på och av bussar i beställningstrafik på ett säkert sätt. Saknas detta kan det leda till att resenärerna riskerar att tvingas stiga av rakt ut i exempelvis cykelbanor med korsande trafik, något som upplevs som osäkert och kan leda till incidenter och olyckor.

Det är också viktigt att ta hänsyn till det regelverk som styr den yrkesmässiga trafikens förutsättningar. Kör- och vilotidsregelverket reglerar i vilken omfattning yrkesförare kan arbeta. I arbetet med att utveckla stadens trafiksystem måste det tillses att det finns parkeringsplatser tillgängliga för förarnas raster enligt den gällande lagstiftningen. En annan fysisk åtgärd som är mycket angelägen är att det vid planering av cykelbanor bredvid körfält för motorfordon också beräkna utrymme för svängande tunga fordon. Genom detta skapas en hög säkerhet för framförallt cyklister. En sådan åtgärd kommer också andra trafikantgrupper till gagn.

Avslutning

I trafiksäkerhetsplanen understryks att ett framgångsrikt arbete förutsätter engagemang och ansvarstagande. Detta erhålls genom en god samverkan och nära samarbete mellan olika parter. Transportföretagen ser sin roll i detta viktiga arbete och ställer beredvilligt sin kompetens till förfogande för att bidra till en trafiksäker stad. Genom en kommande dialog kan förutsättningar för en för såväl boende som för näringslivet attraktiv och tillgänglig stad skapas.

Med vänlig hälsning

Transportföretagen

Tina Thorsell, samhällspolitisk chef